

“De Wekker”, oktober 1955, 9^e jaargang, nummer 8.

Ontvangen van Rob Lampen, Rotterdam.

WERKPLAATS
EN
KANTOOR

WETENSCHAP
EN
KUNST

9e Jaargang - October 1955 - Nr. 8

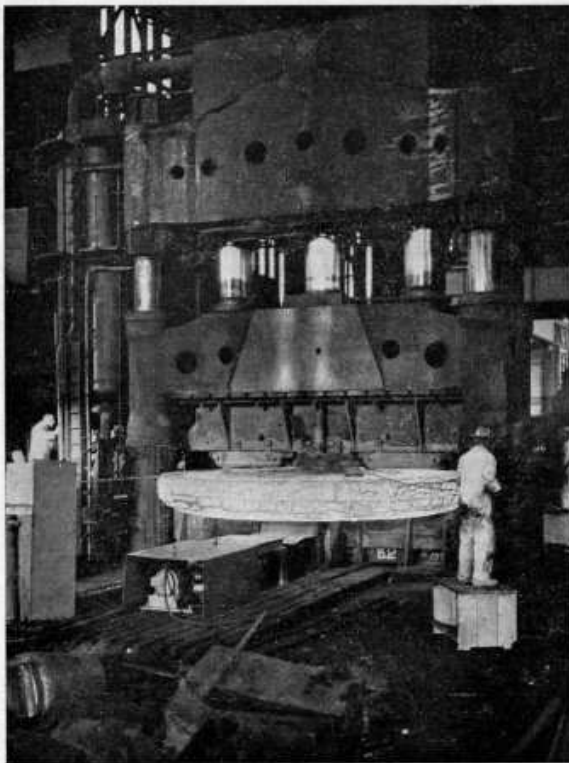
De Wekker

Opgericht 21 April 1944
Kon. erkend 16 Mei 1951

Maandblad van de Vereniging
van Personeel in dienst bij De
Rotterdamsche Droogdok Maat-
schappij en Scheepsbouw Mij
„Nieuwe Waterweg” W. E. K.

REDACTIE-ADRES: STREEFKERKSTRAAT 4B - ROTTERDAM-Z.
SECRETARIAAT: M. P. v. d. BORDEN, KORTEBRANTSTRAAT 37 - ROTTERDAM - TELEFOON 111956

R.D.M. en atomen

Nu eens niet over een tewaterlating of een proeftocht, wel over iets dat ook in ons bedrijf wordt vervaardigd doch, door de betrekkelijk geringe afmetingen ervan, niet zo opvalt.

Het betreft hier nl. het smeden van 8 schijven die een middellijn van 5,30 m, een dikte van ca. 40 cm en een gewicht van 65.000 kg hebben. De daartoe vorge-smede ingots (een ingot is een zes- of achtkantig

in de staalfabriek gegoten, stuk staal, zoals U die in verschillende grootten wel naast de smederij in voorraad ziet liggen) met een gewicht van ca. 80.000 kg, komen hiervoor uit Frankrijk. Dank zij de wijd uit elkaar staande kolommen van onze smeedpers zijn wij in staat deze vorge-smede ingots tot schijven van ruim 5 m uit te smeden, iets waartoe slechts weinige persen — voor zover bekend slechts twee in Europa — in staat zijn.

Onze mensen in de grofsmederij kunnen U vertellen dat dit uitsmeden niet zo eenvoudig is als het lijkt, daar is heel wat denken, tekenen en werken voor nodig geweest om te komen zover als we nu zijn. Als U maar even kijkt naar de grote klokoven waarin het staal gloeiend wordt gestookt en het transport van de schijf van de oven naar de pers, dan zien we dat dit geen kinderwerk is, doch het resultaat moet zijn van vooruit op papier verwezenlijkte gedachten.

Zijn deze schijven gereed — een tweetal is reeds per lichter naar Frankrijk gezonden — dan worden ze daar verder afgewerkt om te dienen tot onderdeel voor het bij Genève te bouwen synchrocyclotron, ten behoeve van het Centre Européen de Recherches Nucléaires (C.E.R.N.). Dit is een stichting die centraal voor Europa onderzoekingen verricht op het gebied van de kernphysica, waarin ook, evenals wij dit zijn inzake de reactor in Noorwegen, Nederland betrokken is.

Hiermede is dus de aanhef van dit artikeltje, nl. de betrekking tussen R.D.M. en atomen — of beter gezegd „en de kernphysica” — verklaard.

Wat is dat nu voor een ding, zo'n synchrocyclotron?, zult U zeggen. Wel, als schrijver dezes er alles van wist dan zou de plaatsruimte in ons orgaan tekort schieten om een beschrijving er van te geven. Bovendien zou deze zo diep wetenschappelijk worden dat slechts een enkeling in staat zou zijn die beschrijving te volgen.

Toch zal gepoogd worden U, zij het zeer oppervlakkig, er iets van duidelijk te maken. Daar gaan we dan.

De schijven die wij smeden zullen de poolschoenen, een N- en een Z-pool, van een reusachtige electromagneet vormen, die door middel van koperdraadwindingen electrisch wordt bekrachtigd. Tussen deze

beide poolschoenen bevindt zich een luchtledige ruimte waarin zich bepaalde deeltjes van atomen, onder invloed van het magnetisch veld, bewegen. Door nu met een ontzaglijke snelheid de N-pool Z en de Z-pool N te bekrachtigen, dus ze steeds te wisselen, hetgeen geschiedt met behulp van een kortegolfzender, zullen de deeltjes zich langs een spiraalvormige weg met steeds grotere snelheid voortbewegen om tenslotte met een duizelingwekkende snelheid op een bepaald punt buiten de ruimte tussen de polen uit te stralen. De snelheid die de deeltjes in het synchrocyclotron te Genève dan hebben bereikt, zal overeenkomen met een doorlopen spanning van 600 MeV (600.000.000 Volt).

In de synchrocyclotron spelen ook nog theorieën van prof. Einstein een rol. De twee meter lange aluminium stemvork, die enige tijd geleden in onze gereedschapswerkplaats met zeer grote nauwkeurigheid werd vervaardigd, is daarvan een gevolg.

Ongetwijfeld zult U zeggen: „Wat heb ik nu aan die deeltjes die daar met grote snelheid, uit een tientallen miljoenen kostend toestel schieten?”

In een volgend artikel zullen we een poging wagen U daar iets van te verklaren. Wees gerust, door internationale samenwerking zal dit toestel niet voor atoombommen, doch tot heil van ons allen voor vreedzame doeleinden worden gebruikt en daarom de wetenschap van grote dienst zijn.

J. W.

SAMENKOMST

In Courzaand werd Zaterdag 8 October j.l. des middags om 3 uur door de afd. leerlingopleiding deze bijeenkomst gehouden voor de leerlingen die vanaf 1 Januari 1955 in dienst waren van de R.D.M.

Alle leermeesters en ass.-leermeesters hadden graag gehoor gegeven aan het verzoek daarbij aanwezig te zijn.

Niet alle ouders die uitgenodigd waren konden komen, doch vele hebben deze gelegenheid aangegrepen om nader kennis te maken met de leerlingopleiding van de R.D.M.

Nadat alle gasten een kopje thee met cake genuttigd hadden heette de heer Hoogenstrijd alle ouders hartelijk welkom namens de directie van de R.D.M. Hij nam waar dat, gezien het aantal ouders dat aanwezig was, zeker aan een wens werd voldaan die vele ouders hetzij bewust of onbewust koesterden, nl. eens in de gelegenheid te zijn zich op de hoogte te kunnen stellen hoe, onder welke omstandigheden en door wie hun zoons worden opgeleid.

Vervolgens gaf hij een algemeen overzicht van de Bemetel-opleiding en noemde verder de plichten en rechten die de jongens hebben gedurende hun opleiding.

Daarna werd een korte kleurenfilm vertoond van de staalbereiding in Engeland, waarna hoofdleraar de heer Lange het één en ander vertelde over de ervaringen die hij heeft opgedaan tijdens de jarenlange opleiding die hij aan vele jongens heeft gegeven. Hij riep de ouders op ook daaraan hun medewerking te verlenen, door belangstelling te tonen in hetgeen de jongens leren en er ook op toe te zien dat de jongens de opgedragen werkzaamheden in werkboekjes, enz., goed uitvoeren.

Na deze woorden werd, onder het genot van een kopje thee en een stukje cake, aan de ouders volop gelegenheid gegeven met de aanwezige leermeesters over de jongens te praten en te informeren naar hun gedragingen.

Hierna gaf de heer Dinkelaar een overzicht van diverse sociale voorzieningen bij de R.D.M., waaraan directie en werknemers vrijwillig medewerken.

Ook tijdens het bezoek dat daarna nog gebracht werd aan de werkplaatsen, schaft- en leslokaliteit, werd zeer veel en belangstellend heen en weer gepraat over verschillende onderwerpen, die tijdens het bezoek naar voren kwamen.

Alle medewerkers aan de leerlingopleiding waren zeer tevreden over deze samenkomst en allen hoopten dan ook, dat op deze ingeslagen weg zal worden voortgegaan en dergelijke bijeenkomsten mede zullen leiden tot uitbreiding van het aantal leerlingen in alle vakken.

J. H.

MODELBOUWCLUB „W.E.K.”

Sinds September is onze club weer 's Zaterdagmiddags in de werkplaatsen begonnen. Gelukkig is er steeds veel belangstelling voor modelbouw als nuttige en leerzame vrije-tijdsbesteding. Maar het kan beter. Op de tentoonstelling in het Maritiem Museum, vanaf 16 Juli tot 18 September gehouden, waren ook enige modellen van onze leden aanwezig die zeer gewaardeerd werden. Dat is natuurlijk heel aardig en prettig, maar de voldoening, de bevrediging die je zelf ondervindt als je model, je werkstuk klaar en netjes is afgewerkt, is toch veel inniger. Je denkt er dan aan terug, hoe je hebt zitten tobben, tegenslag hebt gehad, onderdelen hebt moeten overmaken, opnieuw hebt moeten beginnen. Het doet je innerlijk beslist goed, omdat je de moed en de wilskracht bezat om door te zetten. En dat is wat we in het leven ook nodig hebben. Doorzetten, volharden, wilskracht en vooral ijver, hetgeen allemaal eigenschappen zijn die je nodig hebt om iets te bereiken. Wat vandaag niet lukt, lukt morgen of overmorgen; nooit verslappen! Deze goede eigenschappen, ook nodig om een goed vakman te worden, leert men bij de modelbouw. Daarom roep ik vooral onze jonge arbeiders toe lid te worden van de modelbouwclub.

Door studie, dienstplicht of vertrek naar elders, dit laatste is jammer, verlaten er een aantal leden onze club, maar altijd zeggen zij bij het afscheid nemen, dat ze het erg prettig hebben gevonden lid te zijn geweest; dat het hun veel genoeg heeft verschaft en dat ze ook veel geleerd hebben en daarbij veel medewerking hebben ondervonden.

Daarom richten wij ons tot hen, die wel in staat zijn hun vrije tijd goed te besteden, met het verzoek lid te worden van onze modelbouwclub. Kom eens kennis maken. Een gelegenheid om onderdelen te maken waarvoor men thuis geen kans heeft, geeft onze directie 's Zaterdagmiddags vanaf 12 uur tot half 3 in de leer-school en de modelmakerij. Dus volop keus om een aardig en goed model van een stoommachine, locomotief, motor, kustvaarder, sleepboot, tram of Shell-tanker te maken. Er zijn vele mogelijkheden om de beschikbare vrije tijd goed te besteden, doch de modelbouw is het juist die zo veel voldoening geeft. En vooral aan onze jongeren geeft hij inspiratie en doorzettingsvermogen en verhoogt tevens de ontwikkeling van hun vakbekwaamheid. Ten slotte: geeft U op als lid aan onze onvermoeide secretaris, die elke Zaterdagmiddag aanwezig is.

J. L.

Zo droog

Van verschillende kanten heeft de Redactie al meerdere malen gehoord dat sommigen de inhoud van onze Wekker zo droog vinden. Goed, laten we aannemen dat het zo is. Wat kunnen we daartegen doen? Veel, heel veel zelfs. Als ieder lid slechts éénmaal per jaar een aardig stukje inzond, zou de Redactie voor jaren vooruit kunnen. Bedenk dat eens goed: slechts éénmaal per lid per jaar!

Al eerder heeft de Redactie een oproep geplaatst met de aanmoediging kopij te sturen, maar het resultaat was (wat dacht U?) zegge en schrijve TWEE brieven.

Wat een wonder dus dat de Redactie met alleen maar „droge” kopij blijft zitten over tewaterlatingen, club-

nieuws, jubileums, dankbetuigingen, afscheid, overlijden, enz.

Kom, lui, onder zoveel leden zitten best wat goede dichters, vertellers, of mensen die op kantoor of in de werkplaats eens iets bijzonders meemaken en dat op papier kunnen zetten.

Als we allen ons best doen komt er een grote verscheidenheid aan kopij binnen, wat er zeer veel toe zou bijdragen de Wekker wat „sappiger” te maken dan hij nu is. Het moet toch eigenlijk zó zijn dat er iedere maand met graagte door iedereen naar gegrepen wordt bij het verschijnen en niet dat er maar eens bij gelegenheid een vluchtige blik in geworpen wordt. Kom, leden, de lange avonden zijn aangebroken, probeert het eens! NU!!

ENKELE WOORDEN OVER DE LOONBELASTING

Ieder onzer heeft in September j.l. gemerkt dat er een wijziging was gebracht in de berekende loonbelasting, waardoor het netto ontvangen weekloon (voor hen die hun loon per maand ontvangen, het netto maandloon) wat hoger was dan voorheen.

Alle beetjes helpen zullen velen gedacht hebben en helaas is deze belastingverlaging niet geworden wat wij ons oorspronkelijk hadden voorgesteld, want aanvankelijk zou immers een grotere belastingverlaging doorgang vinden. Nadat hieraan eerst nog een kabinetcrisis voorafgegaan was, werd deze verlaging belangrijk kleiner.

Buiten het percentage dat ieder minder aan loonbelasting betaalt zijn echter nog enkele kleine wijzigingen aangebracht, die de belastingbetaler ten goede komen.

Om er b.v. één te noemen hebben werknemers van 65 jaar en ouder recht op aftrek op het loon, vóórdat het belastingtarief daarop wordt toegepast, van f 52,— per maand of f 12,— per week, mits zij:

óf gehuwd zijn (en niet duurzaam gescheiden leven) óf recht hebben op kinderaftrek.

hetgeen voor deze ouderen een zeer belangrijke vermindering van loonbelasting betekent.

Wel moeten de meesten onzer nu ook 5% huurverhoging betalen, maar tenslotte blijft er toch nog wel wat over, zodat ieder onzer er beter van geworden is.

Er is bij de loonbelasting bovendien een wijziging in ons voordeel gebracht in het percentage ingehouden van gratificatie en vacatiegeld.

Voor ongehuwden	werd 19½ % en wordt nu 17½ % ingehouden
Voor gehuwden z.k.	„ 12,6 % „ „ „ 11,7 % „ „
Voor „ m. 1 kind	„ 8,7 % „ „ „ 7,8 % „ „
Voor „ m. 2 kind.	„ 4,8 % „ „ „ 3,9 % „ „
Voor „ m. 3 kind.	„ 1,9 % „ „ „ 1,9 % „ „

terwijl daarvan voor meer dan 3 kinderen in het geheel geen loonbelasting wordt ingehouden.

Hier varen zij die minder dan f 6.000,— jaarinkomen hebben wel bij, doch zij die boven dit bedrag uitkomen ontvangen nog een belasting-navordering en indien men voor de gratificatie door het kindertal weinig of geen loonbelasting betaalt, kijkt men bij zo'n aanslagbiljet lelijk op de neus, omdat de Inkomstenbelasting geen rekening houdt met gratificaties, doch alleen het gehele Jaarinkomen volgens de belastingtabel belast.

V. W.

ONZE TAAL

In een vorige Wekker kwam het woord „sanatoriums” voor. Sommigen waren het daar niet mee eens. Hieronder volgt daarom het standpunt van de Redactie.

Laboratorium, gymnasium, sanatorium, enz. zijn woorden van Latijnse oorsprong. Hun meervoudsvorm, IN HET LATIJN, is laboratoria, gymnasia, sanatoria, enz.

Echter zijn deze woorden zodanig in onze en ook andere talen ingeburgerd dat ze wat men noemt „burgerrecht” hebben verkregen en door iedereen gebruikt worden. Door iedereen; zelfs een kind weet wat een sanatorium of gymnasium is.

Juist nu omdat genoemde woorden geheel verholandst zijn, zoals zo vele, waar we niet meer buiten zouden kunnen: etalage, autobus, portemonnaie (ook al: portemonnee!), portefeuille, enz. krijgen deze woorden natuurlijk ook een Hollandse meervoudsvorm. Wat zou daar eigenlijk tegen zijn?

Men is natuurlijk wel eens in de stemming zijn kennis van (overigens gewoonlijk niet meer dan 3 of 4) Latijnse woorden te willen luchten en dan zegt of schrijft men laboratoria, sanatoria, enz., maar het kleinste Hollandse woordenboekje van Koenen, de „grote” Van Dalen en veel taalkundigen gaan uit van het standpunt dat genoemde woorden doodgewone, gelijke Hollandse woorden zijn geworden, die een Hollandse meervoudsvorm hebben en ze geven dan ook als eerste meervoudsvorm op: laboratoriums, sanatoriums, enz.

Dat sommige mensen het plotseling nodig vinden midden in een Hollandse zin Latijnse woorden te gaan gebruiken is, zacht uitgedrukt, vreemd. 's Zondags te 13 uur 15, in het Platenprogramma „Op de plaat rust”, kunt U de omroeper het woord collega in het Latijnse meervoud horen zeggen. Charivarius, de bekende taalkundige, zou dit DD (dikdoenerij) noemen! De omroeper doet wellicht erg zijn best, maar loopt toch een twintigtal jaren achter, want ieder Hollands woordenboek geeft „collega's” als meervoud aan en het woord „collegae” wordt zelfs niet eens vermeld! Men is immers al sinds ongeveer een kwart eeuw vergeten dat het woord eigenlijk van Latijnse kom-af is, zoals ook b.v. cursus en geranium. Het zou toch te dol zijn als men deze woorden de Latijnse meervoudsvorm ging geven.

Iets dergelijks maken we op het ogenblik mee met het woord rheuma. Vrijwel iedere dokter zegt (nog) ruima. Velen zeggen dit na, want het klinkt geleerd. Men zegt en schrijft echter rheuma en de nieuwe spelling geeft aan: reuma. En waarom eigenlijk niet? TelePHoon ????

Maar een taal is een eigenaardig iets. Men komt er toch ook weer niet toe om technicus en medicus de verholandste meervoudsvorm te geven; of heeft U misschien wel eens gehoord of gelezen „technicussen” - „medicussen”? Men houdt het maar liever op technici en medici, als men dan inplaats van dokters het woord medici meent te moeten gebruiken.

Het beste is dus wel sanatorium e.d. als gewone Hollandse woorden te beschouwen en ze als zodanig te behandelen en te bedenken dat (in ruime zin gesproken) de taalgeleerden een taal niet „maken”, maar dat MEN dat doet!

Pas echter op! Tot die „men” behoort ook „U”. Dus ook U maakt de Nederlandse taal. Dit betekent niet dat U nu maar mag spellen of schrijven zoals U denkt dat het goed is. We hebben ons te houden aan het algemene spraakgebruik en de algemene schrijfwijze, die aangegeven wordt door daartoe bevoegde letterkundigen die de woordenboeken samenstellen. Zij beoordelen of de veranderde spelling van een woord, of een nieuw woord, voldoende algemeen gebruikt wordt en in onze taal past.

Dit laatste is nodig omdat er voor gezorgd moet worden dat een woord duidelijk aangeeft wat er mede bedoeld wordt en niet misleidend is. v.v.

VERENIGINGSMEDEDELINGEN

Secr.: M. P. v. d. Borden, Kortebantstraat 37, Rotterdam

CONTACTMIDDAG MET DE GEPENSIONNEERDEN

De gepensioneerden uit ons bedrijf hebben wij een uitnodiging gezonden om met vrouw of introducé een gezellige Zaterdagmiddag in de grote zaal van Odeon door te brengen. Deze bijeenkomst zal worden gehouden op Zaterdag 12 November a.s.

St. Nicolaasfeest

voor de kinderen van onze leden in gebouw:
ODEON op Woensdag 30 November, aanvang 2 uur.
Voor kinderen van 4 tot 12 jaar, wonende te Rotterdam (behalve Heyplaat, Pernis, Rhooon, Poortugaal en Hoogvliet).

ARCADE te Schiedam op Donderdag 1 December, aanvang 4 uur 15. Voor kinderen van 4 tot 12 jaar, woonachtig in Schiedam, Kethel en Vlaardingen.

COURZAND en BEWAARSCHOOL, Alcorstraat, Heyplaat (in samenwerking met de Buurtvereniging „Heyplaat“), op Woensdag 7 December. (Voor kinderen wonende op Heyplaat, in Pernis, Rhooon, Hoogvliet en Poortugaal).

In Courzand voor kinderen van 6 tot 12 jaar, aanvang 2 uur en in de Bewaarschool voor kleuters van 4 tot 5 jaar, aanvang 3 uur. Einde 5 uur.

De kinderen zullen genieten van een gevarieerd programma, nl.

KINDERCIRCUS HARLEKIJN

- 1 Openingsmars.
- 2 Harlekijn stelt zich voor.
- 3 De spreekstalmeester.
- 4 Swippy met zijn dansende ringen en ballen.
- 5 Pipo, de sprekende en zingende pop.
- 6 Toby en Nanny, de vrolijke clowns in een oer-geestige pantomime.
- 7 De wonderklok in een vreemde keuken.
- 8 Klein Duimpje en de Reus, parodie op het bekende sprookje met kabouters en een stellooper.

Pauze

- 9 Vrolijke klanken.
- 10 Wangh-Singh-Hu, Oosterse geheimen.
- 11 Barry met zijn betoverde rol.
- 12 Clita de gorilla spreekt ook een woordje mee.
- 13 Potlood met zijn razende tekenstift.
- 14 Truxa, het wonderpaard.
- 15 Vrolijk slot.

St. Nicolaas heeft reeds beloofd dat hij met zijn knecht op deze drie middagen aanwezig zal zijn.

Voor de kinderen in de Bewaarschool zal er een voorstelling met de poppenkast zijn.

Toegangsbewijzen behoeven niet te worden aangevraagd aangezien deze, volgens ons ter beschikking staande gegevens, per loonzakje zullen worden verstrekt.

Heyplaatbewoners, die tevens lid zijn van de Buurtvereniging „Heyplaat“, zullen een toegangsbewijs van het bestuur van deze vereniging ontvangen.

Voor vervoer van de kinderen woonachtig in Pernis, Hoogvliet, Poortugaal en Rhooon zal worden gezorgd. Kosten f 0,25 per kind.

Vertrek van de R.E.T.-bus:

Pernis, Burg. van Esstraat	1 uur 15
Hoogvliet, Oudewal	1 uur
Poortugaal, Station	1 uur 10
Rhooon, Station	1 uur 15

Attentie!

De begeleiders(sters) van de kinderen voor Courzand en de Bewaarschool hebben geen toegang tot de zaal of school. Zij kunnen in de kleine zaal van Courzand op de kinderen wachten.

Bezoek van St. Nicolaas aan Heyplaat

Tot ons genoegen mochten wij weer van de Sint vernemen, dat hij voornemens is op Zaterdag 3 December een bezoek te brengen aan Tuindorp Heyplaat.

De goede Sint wordt per Dockyard afgehaald en zal te ca. 2 uur aan de ponton in de Waalhaven arriveren. Het ligt in de bedoeling de Sint op de hartelijkste wijze te verwelkomen, waarna hij een rondrit door de straten van het dorp zal maken.

CULTURELE AVOND

voor abonneementhouders

16 November in Ons Huis.
Film „Dieren en Planten“, verzorgd door Diergaarde „Blijdorp“.

Onze propaganda-avond op 22 September is goed geslaagd. Het grote aantal foto's, de zwart-wit en vooral de kleuren dia's vielen bijzonder in de smaak, niet alleen bij onze leden maar ook bij de

dames en heren gasten. Het was een prettige en succesvolle avond. Wij zijn van plan binnenkort nogmaals een dergelijke avond te geven, zo mogelijk in een ander gedeelte van de stad, want de Fotoclub heeft dit nodig! Wij kampen nl. nog steeds met een tekort aan leden, terwijl bovendien een aantal van onze leden zeer onregelmatig de clubavonden bezoekt.

Het gevolg hiervan is dat wij geen sprekers kunnen uitnodigen, want voor 7 of 8 mensen spreekt er niemand. Dat de leden die dit aangaat het zich aantrekken en voortaan regelmatig op onze bijeenkomsten verschijnen.

Op de club kunt ge Uw werk laten zien en Uw foto-ervaringen uitwisselen met de andere leden. Wellicht dat U hier weer iets van leert en het de volgende keer kunt toepassen op Uw eigen foto's, want wij zijn niet alleen een fotoclub, wij zijn ook een vriendenclub. Dit is althans de bedoeling van Uw bestuur.

Donderdag 6 October behandelde de heer Vos het onderwerp Vergrotingstechniek (halve of hele condensor). Op duidelijke wijze zette hij het principe van de diverse vergrotingstoestellen uiteen. Er was een geanimeerde discussie en alle vragen werden tot tevredenheid beantwoord.

En nu ons programma voor November 1955.

- 3 Nov. **Het ontwikkelen van films in de correxdoos.**
Breng dus een belichte film mee.
- 10 Nov. **Werkavond. Vergroten.**
Breng Uw beste negatieven mee.
- 17 Nov. **Dia-avond, zwart, wit en kleuren.**
- 24 Nov. **Onder de schijnwerper.**
Competitie Foto van de Maand.
Onderwerp: **Interieur.**
Een fijn onderwerp voor deze tijd van het jaar, beproef Uw krachten er op en zorg voor mooie foto's.

Bij uitzondering en overeenkomstig onze belofte in ons September-nummer wilden wij Uw aandacht vestigen op de foto van de heer Boeye, geplaatst bij dit artikelje. Deze foto stelt voor het „Forum Romanum“ te Rome.

„Via Sacra“ gezien door de boog van Septimus Severus met overblijfselen van de paleizen der Romeinse keizers, o.a. van Augustus en Julius Caesar en van tempels der goden. Van hieruit breidde de Romeinse beschaving zich uit over de toenmaals bekende wereld.

Heeft U al een havenfoto gemaakt voor onze Havenfotowedstrijd en voor onze tentoonstelling?

Deze maand (October) werd de heer Sandijck lid van onze club. Hartelijk welkom namens bestuur en leden!

U weet toch, dat introducés te allen tijde welkom zijn op onze clubavonden?

J.B.

NU ONZE REIZEN VOORBIJ ZIJN...

Thans, nu we kunnen terugzien op hetgeen we in het voorbije seizoen hebben genoten, kunnen we niets anders zeggen: Wat is het toch jammer dat niet veel meer mensen in de gelegenheid zijn om ook eens te zien wat wij gezien hebben. Over het weer hebben we niet te klagen gehad.

Onze herinnering brengt ons de tocht naar de Keukenhof. Wat een pracht gezicht was dat daar, al die verschillende bloemen, zeldzaam mooi. Ook de bloembollenvelden; deze lijken net een tapijt vol wisselende kleuren.

Vervolgens onze driedaagse reis naar Duitsland; zoiets vergeet men nooit meer. Stel je voor, je begint te klimmen en dan ineens... sta je op een punt waar je, als je naar beneden kijkt, dat is \pm 300 meter diep, een dorp of stad beneden je ziet liggen. Net een kabouterdorp, hele kleine kerken, huizen en speelgoedautootjes. Maar als je dan beneden komt blijken het normale huizen, enz. te zijn. Verder de tocht door het Eifelgebergte en vervolgens langs de Rijn met op verschillende plaatsen vergezichten, de wijnstokken tegen de bergen, waarin ook al kabouters (dat lijkt maar zo) aan het werk waren. Het was in één woord een fantastisch gezicht. Maar als je dan in Holland komt zeg je toch altijd weer: ons landje is toch ook mooi. Dat hebben we het beste gezien tijdens onze tocht naar Nijmegen, als je zo door Berg en Dal rijdt ben je trots op je eigen land, met zijn mooi aangelegde wegen en het wisselende natuurschoon, dat men ziet. We beweren dat we onze geest hebben verfrist en aan herinneringen rijker zijn geworden. Onze reis naar Baarle Nassau, door het mooie Brabant met zijn bossen en zijn hei, was ook weer een pracht tocht en dan denk je dikwijls, als je zo over de wegen rijdt, overkoepeld met bomen waardoor op sommige plaatsen de zon schijnt, dat je door een gouden poort gaat.

Ook onze tocht naar Den Haag en omstreken was schitterend; vooral Madurodam was in één woord af. Wie dit nog niet gezien heeft raden wij aan dat eens te gaan bekijken, vooral 's avonds als het verlicht is. Dikwijls hebben wij gedacht wat is ons kleine landje mooi en wat is het toch jammer dat er niet veel meer W.E.K.-leden aan deze tochten deelnemen.

Het bestuur zou er nog veel over kunnen schrijven maar dan zou de Wekker te klein zijn. Toch willen we niet eindigen alvorens onze leden dank te zeggen voor de voorbeeldige wijze waarop ze de naam van onze personeelsvereniging W.E.K. hebben hoog gehouden.

Rest ons nog te vermelden dat vooral de directeur en de chauffeurs van de E.V.A.G. er veel toe hebben bijgedragen om onze reizen te doen slagen, waarvoor wij hen dan ook zeer dankbaar zijn. Nu gaan we weer zorgen voor onze volgende reizen. Wij raden allen, die nog geen lid zijn aan, nu lid te worden. Dat brengt voor U geen extra financiële zorgen mee want U kunt dan een heel jaar sparen; **dus meldt U spoedig**. De adressen van onze bestuurders zijn U allen bekend en mocht U ze nog niet weten, steek dan even Uw licht op bij de secretaris J. v. d. Steen, ketelmakerij R.D.M., of bij de voorzitter C. Seip, mag. N.W.

S.

REIZEN

Zaterdag 8 October jl. hielden we onze jaarvergadering. Het aftredende bestuur werd in zijn geheel herkozen en er werden voor het seizoen 1956 de volgende reizen bepaald:

5-daagse reis naar Duitsland.

Dit wordt een reis naar Duitsland van Maandagmorgen tot Vrijdagavond. De kosten voor deze reis bedragen f 86,— per persoon.

3-daagse reis naar België en Limburg.

Deze reis gaat de eerste dag door België (Ardennen) en de tweede dag door Limburg. De prijs voor deze reis is f 35,— per persoon.

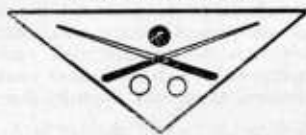
Zij die voor deze reizen animo hebben, worden verzocht zich zo **spoedig mogelijk** op te geven bij het bestuur i.v.m. de bespreking der hotels, enz. Ook zij, **die geen lid zijn van de Reisclub**, kunnen zich voor deze reizen opgeven om eens kennis te maken met het werk der Reisclub.

Verder is er besloten een dagreis naar Spakenburg en omstreken en een kersentocht op een Zaterdagmiddag te maken. Over de twee laatste tochtjes volgen t.z.t. nog verdere mededelingen.

Bestuur Reisclub.

*Copy voor het volgende nummer
moet uiterlijk 10 NOVEMBER
in ons bezit zijn.*

BILJARTEN

The Jolly Jokers

Op 14 September jl. werd door 10 spelers deelgenomen aan een door de B.V. „The Jolly Jokers” uitgeschreven nederlaagserie. Deze wedstrijd werd door W.E.K. met slechts 7,81 % verloren. Bravo!, dat was weer eens clubgeest, daar bijna alle overige leden bij deze wedstrijd aanwezig waren.

Personeel Loonafdeling R.D.M.

Op 21 September jl. werd een wedstrijd gespeeld tegen personeel Loonafdeling R.D.M. Deze wedstrijd had een zeer spannend verloop, met als resultaat:

J. Kaasjager	—	J. van Schaijk	2—0
A. Dekker	—	A. Kop	2—0
C. Oskam	—	P. Vermeer	1—1
C. J. Swinkels	—	J. van Noordwijk	0—2
Hilgersom	—	C. Willemsse	2—0
Hempel	—	J. Bruning	0—2
P. Blanken	—	T. Verkaik	0—2
			7—7

De winnaars en remise-spelers werden sigaretten aangeboden.

Het wachten is nu maar op de returnwedstrijd.

Bezoekt onze gezellige clubavonden op Woensdagavond of vraagt inlichtingen bij de heer C. J. Swinkels, Loonafdeling.

A. Prins

KLAVERJASSEN

Op Donderdag 6 October zijn de plaatwerkers de gasten geweest van de Klaverjasclub.

Het was weer een aardige wedstrijd, waaraan 13 koppels uit de plaatwerkerij deelnam. Gewonnen was, kregen men. Alhoewel hun spel beter zij toch een „broekje”; precies pas. Het verschil was 2000 punten.

Prettig was het dat zij weer werden uitgenodigd in het Kerstconcoors mede te spelen, wat door hen zeer op prijs wordt gesteld. Er zal zeker goed gebruik van worden gemaakt, want het wordt dan een persoonlijke krachtmeting.

De plaatwerkers danken de Klaverjasclub hartelijk voor deze uitnodiging en tevens voor de gastvrije kaartavond.

C. J. v. E.

HENGELN

In September jl. hebben de plaatwerkers mede-gevist om de W.E.K. wisselbeker, afd. Hengelsport.

We hebben deze keer de beker niet voor een jaar in ons bezit kunnen krijgen, doch wel hebben we 7 persoonlijke prijzen in de wacht kunnen slepen waartoe wij door T.O.G. in staat waren gesteld. Daarvoor onze welgemeende dank aan het geacht bestuur.

Het volgende jaar hopen we de beker eens in ons bezit te krijgen, want dat moet toch mogelijk zijn, plaatwerkers?

C. J. v. E.

ZWEMMEN

Iets over waterpolo-plannen van de Z.R.O.

Het ligt in de bedoeling van de Technische Commissie van de Z.R.O. om gedurende het winterseizoen waterpolo - kringkampioenschappen voor dames en heren te organiseren en wel voor de eerste zeventallen van de deelnemende ploegen uit de zomercompetities van de K.N.Z.B. en Z.R.O., waaraan dus ook Dockyard zal deelnemen.

De hoofd-, 1e en 2e klassers van de K.N.Z.B.-competities worden ineens geplaatst voor de eindronden. De overigen, t.w. de 3e klassers K.N.Z.B., alsmede de zeventallen uit de Kringcompetities, spelen eerst z.g. voorronden. Elk van deze voorronden wordt gevormd uit 2 afdelingen, waarin een halve competitie gespeeld zal worden. Uit iedere afdeling gaan de nrs. 1 en 2 bij de dames en de nrs. 1, 2 en 3 bij de heren, over naar de eindronden.

Deze eindronden zullen worden verwerkt volgens het systeem „bekercompetitie K.N.Z.B.”. Dit is dus volgens afvalsysteem, waarbij de wedstrijden door loting worden vastgesteld. De finales worden gespeeld op Zaterdag 28 April 1956 in het sportfondsenbad te Rotterdam.

De kampioenen dames en heren ontvangen een beker, terwijl verder 7 medailles zullen worden uitgereikt aan de best geplaatste zeventallen uit: dames 3e klasse K.N.Z.B., 1e, 2e en 3e klasse Z.R.O., en heren 2e en 3e klasse K.N.Z.B., 1e, 2e en 3e klasse Z.R.O.

Volgens het voorlopige programma zouden onze dames (als zij meedoen) ingedeeld worden in de voorronden afd. A en onze heren in de voorronden afd. B.

U ziet dus dat als Dockyard zich handhaaft, waar wij niet aan twijfelen (sombere voorspellers ten spijt), dan hebben wij deze winter een paar prachtige polowedstrijden in 't verschiet.

Nu nog een andere, heel belangrijke factor. Hoe denken de leden, die daarvoor in aanmerking komen, over de sportkeuring? Hebben zij zich al opgegeven bij de heer Ketting? Laten zij nu eens niet tot het laatste moment wachten. Hoe eerder U zich hiervoor opgeeft hoe sneller alles achter de rug is. De kosten bedragen f 1,50 (inclusief doorlichten, wat ook moet gebeuren).

Dus, afgesproken, 1 December kan ik voor alle gekeurde leden **ineens** de startnummers voor 1956 aanvragen, dank zij Uw vlotte medewerking!

M. de R.

DANKBETUIGINGEN

Langs deze weg betuig ik mijn hartelijke dank, ook namens mijn vrouw en kinderen, voor de mooie grote taart, die ik bij onze 40e huwelijksverjaardag van W.E.K. heb ontvangen. Ook dank aan mijn collega's.

J. de Nooljer

Mede namens mijn vrouw betuig ik mijn oprechte dank voor de heerlijke taart, ons door het bestuur van W.E.K. geschonken bij ons 25-jarig huwelijk.

J. v. Gelder

Hartelijk dank aan allen die hun medeleven hebben betoond tijdens de ziekte van mijn man. In het bijzonder dank ik de chefs en de collega's van de Loonafdeling voor hun aanwezigheid op de 23e Augustus.

Het heeft mij goed gedaan.

P. E. Koudstaal-Besterveld

Op 1 October 1955
werden de volgende
heren gepensionneerd:

J. C. DUYVENDIJK,

geboren 12 December
1889, wonende IJssel-
mondeselaan 218 te

Rotterdam. Als scheepmaker was hij van 30 December
1924 tot 16 Februari 1927 bij de N.W. en van 10 Augustus
1928, met een grote onderbreking, werkzaam bij de
R.D.M.

F. VAN GERVEN,

geboren 7 Maart 1886, wonende Thomas à Kempisstraat

1a te Schiedam. Als bankwerker was hij van 15 Mei
1924 af, met een aantal onderbrekingen, werkzaam bij
de N.W.

H. A. OETKER,

geboren 18 Juli 1886, wonende Geervlietstraat 19 te
Schiedam. Hij was als bankwerker van 3 November

1919 af, met een kleine onderbreking, werkzaam bij
de N.W.

Afscheid van D.D.N. de Wit. Zie ons Septembernummer

F. K. RONDELTAAP,

geboren 4 Juli 1888, wonende Zuidlandsestraat 3 te

Schiedam. Als dokknecht was hij van 14 Mei 1919 af
werkzaam bij de N.W.

A. SLAVENBURG,

geboren 23 Augustus 1890, wonende Otterbuurt 5 te
Schiedam. Hij was als stellingwerker van 9 September
1924 af, met een aantal onderbrekingen, werkzaam bij
de N.W.

J. VERSCHOOR,

geboren 29 Juli 1890, wonende Slotsedijk 23 te Poortugaal. Als stellingwerker was hij van 24 November 1911

af, met een onderbreking, werkzaam bij de R.D.M.

Op 8 October nam de heer

J. MEYER,

geboren 29 Maart 1890, wonende Heysedijk 11 te Rotterdam, als sorteerder met pensioen afscheid van de

R.D.M., waar hij vanaf 8 October 1915 werkzaam was.

Op 15 October nam de heer

J. J. DE MAKER,

geboren 28 October 1886, wonende Streefkerkstraat 3a te Rotterdam, als modelmaker met pensioen afscheid. Hij was van 15 November 1920 tot 18 November 1922 werkzaam bij de N.W. en daarna bij de R.D.M.

IN MEMORIAM

Op 16 September 1955 overleed de heer

L. W. DE MAN,

geboren 3 Juli 1897 en gewoond hebbende Bloklandstraat 48 te Rotterdam. Hij was als bankwerker van 23 Januari tot 6 Juni 1922 en van 16 Augustus 1948 af in dienst van de R.D.M.

Op 3 October 1955 overleed de heer

J. VAN HENTEN,

geboren 29 September 1895 en gewoond hebbende Oosterstraat 121b te Schiedam. Hij was als werkmeester van 2 Maart 1932 af in dienst van de N.W.

Dat zij rusten in Vrede.

OPLOSSING SEPTEMBER-PUZZLE (DOORLOPEND)

Mandarijn	Periode
Natuur	Epigram
Radicaal	Marentak
Lis	Kreek
Stukgoed	Kreterig
Dividend	Gezwind
Dukaat	Dynastie
Tamboerijn	Economisch
Nauwkeurig	Hectogram
Gordeldier	Mallejan
Rattestaart	Nuance
Tabouret	Escadrille
Tromp	Examinandus

Er kwamen 4 oplossingen binnen, die alle goed waren. Het lot besliste dat de heren

J. de Gier, Edisonstraat 31b, Schiedam,

P. van der Hoek, Dordtsestraatweg 759b, Rotterdam-Z., voor een prijs van f 2,50 in aanmerking komen, die zij bij de penningmeester van W.E.K. in ontvangst kunnen nemen.

OCTOBER-KRUISWOORD-PUZZLE

Horizontaal: 1 water in N.-H., 6 schone jongeling, 11 soort onderwijs (afk.), 12 voornaamwoord, 13 persoonlijk voornaamwoord, 14 rivier in Siberië, 16 voorzetsel, 18 opschudding, 22 foel, 23 zwart agaatsteen, 25 telwoord, 26 meisjesnaam, 27 projectiel, 28 verdikking der opperhuid, 30 jongensnaam, 32 de vader van Mozes en Aaron, 34 gehakte opening in het ijs, 36 grootste Italiaans Alpenmeer op de Tirolse grens, 38 aan hengelsnoer, 39 vervoermiddel in Parijs, 41 denkbeeldige inhoudsmaat, 42 enig, 43 eiland ten W. van Curaçao, 44 rechter-bijrivier van de Weichsel in Galicië, 46 gem. in Drente, 48 ontbrandbare stof, 51 plantaardig loogzout, 54 soort hert, 55 dier, 57 bijnaam van Ezau, 59 boodschapper, 60 telwoord, 62 bevestiging, 63 muziknoot, 64 geit, 66 oude Egyptische zonnegod, 67 dorpsvertelling, 71 deel van een ontkenning (Fr.), 72 uitroep, 73 welaan, 74 algemeen voorschrift (afk.), 75 gewicht (afk.), 77 olifantsoppasser, 78 stad in Spanje.

Verticaal: 2 lengtemaat (afk.), 3 het noodsein, 4 muggenlarve, 5 rivier in Nederland, 6 Turks bevelhebber, 7 deel van Voor-Indië, 8 zandheuvel, 9 aldaar (afk. Lat.), 10 tweede gras der weiden, 15 gebergte op de grens van Bulgarije en Roemenië, 17 voedsel, 19 deel van de hand, 20 kleed, 21 onbep. voornaamwoord, 22 insect, 24 gem. in Groningen, 27 Europeaan, 29 bekende afkorting, 31 ongeveer (afk. Lat.), 33 muziknoot, 34 kan men uit drinken, 35 handel (Eng.), 37 muziknoot, 39 bijwoord, 40 vreemde munt, 44 stad in Duitsland aan de Rijn, 45 jaar (afk. Lat.), 47 langzaam (muziek), 49 overblijfsel bij verbranding, 50 schutwerk, 52 in het jaar onzes Heren (afk. Lat.), 53 plantaardig extract, dient om aan sausen, vleesspijzen enz. een pikante smaak te geven, 55 menigte, 56 afkorting van een jongensnaam, 58 een groot aantal, 59 goed zo, 61 bekende afkorting, 65 voorzetsel, 67 voorzetsel, 68 deel van een boom, 69 knaagdier, 70 gem. in Gelderland, 72 uitroep, 76 afkorting van gedalinium.

Oplossingen te zenden aan de Redactie van de Wekker, Streefkerkstraat 4b, Rotterdam-Z., in gesloten enveloppe, waarop behalve het adres ook „Puzzle” geschreven moet worden.

